

Ali še znamo poslušati pravljice

Zadnja uprizoritev aktualne gledališke sezone **Prešernovega gledališča** je avtorski projekt Pravljice našega otroštva v režiji Jerneja Lorencija, ki je nastal v koprodukciji **Prešernovega gledališča** in SNG Nova Gorica.

IGOR KAVČIČ

Avtorski projekt Pravlji- ce našega otroštva je peta letošnja premiera **Prešernovega gledališča**, tokrat – ne prvič – v koprodukciji s SNG Nova Gorica. Prav tako je v Kranju redni gost Jernej Lorenci, v katerega režiji je tu nastalo nekaj uspešnih uprizoritev, kot so **Mrtvec pride po ljubico**, **Stenica** in **Škofjeloški pasijon**, ki bo v začetku junija na sporedu v tekmovalnem programu letošnjega Borštnikovega srečanja. Če se je Lorenci tu in v drugih slovenskih gledališčih v zadnjih letih ukvarjal z velikimi mitskimi zgodbami, ga je tokrat zanimalo, kako na 'odru lahko zaživijo pravljice. Kako jih sploh pripovedovati in ali nas odrasle sploh še nagovarjajo oziroma imajo kakšen učinek na nas ...

Predstava, ki traja približno tri ure, je dvodelna z odmorom nekje na polovici. Lahko bi rekli, da je prvi del za gledalce – in poslušalce – nekako uvajalni, skorajda v popolnosti pripovedovalski. Igralci **Doroteja Nadrah**, **Vesna Pernarčič**, **Darja Reichman** in **Blaž Setnikar** iz **Prešernovega gledališča**, Iztok Mlakar in Urška Taufer iz SNG Nova Gorica ter Gregor Zorc kot gost pripovedujejo pravljice, ki so, recimo temu, njim – in nam – ostale v spominu iz otroštva. Potem ko Mlakar večer odpre z morda manj znano pravljico Striborjev gozd, v nadaljevanju prisluhnemo znanim pravljичnim motivom, kot so Rdeča kapica, Janko in Metka, Zvezdni tolarji, Palči-

ca. Še zlasti v prvi in deloma tudi v naslednjih pripovedih tako prevladujejo teme medčloveških odnosov, matere do otrok, revščine v družini, brezupa na eni in hkrati hrepenenja po boljšem, lepšem na drugi strani. Vsak od ustvarjalcev praviloma pripoveduje sam, drugi ga poslušajo. Seveda je tu prisotna posameznikova osebna percepcija pravljice, kot jo je ta najbrž zaznal v otroštvu. Dvorana je večino prvega dela osvetljena, naj bomo torej tudi gledalci del večera pravljic, naj se prepustimo pripovedovalcem.

Drugi del je intimnejši, čeprav prehod vanj ni preveč oster, saj igralci vseskozi nežno gradijo skupni pripovedovalski prostor, so si pa vsak v svoji prezentaciji dovolj različni v tempu

pripovedovanja, besedni artikulaciji, mimiki, gibu ..., da vedno znova vzbujajo našo pozornost. Ne, v treh urah nam niti malo ni dolgčas. Akterji namreč v drugem delu ob pripovedih iz kolektivnega spomina pridejo na osebne zgodbe, ki jih konkretizirajo tudi s fotografijami. Torej ne poslušamo le pravljic, ampak je pred nami resnični spomin na preteklo prigodo vsakega posameznika. Fotografije lepijo na tablo, ki je po predstavi tudi na ogled v prostoru pred dvorano.

Ko v tej razširjeni intimi – igralski ansambel pripoveduje v domačem ambientu na dveh kavčih – poslušamo posamezne pripovedi, najbrž ne moremo povsem odmisлити svojega pogleda nanje, morda

se nam prikažejo celo spomini iz lastnega otroštva. Zgodbe, ki jih pripovedujejo igralka in igralci (o povoženi divjadi, o čarobnosti podstrešja starih staršev, babičinega dnevnika o varovanju vnukinje, srečnem otroštvu), ali pa razmišljanja o starosti, spodbudah, ki jih potrebujemo za ustvarjanje, so namreč osebne, a hkrati dovolj univerzalne, da se tudi mi najdemo v njih.

A zakaj ne bi samo poslušali in se osredotočali na povedano, namesto da bi v pripovedovanju drugega iskali svoje lastne sence? Smo sploh še sposobni poslušati? Še znamo poslušati pravljice? Če si bomo na koncu predstave lahko odgovorili *pritrđilno*, potem je ta dosegla svoj namen.

Pripovedovalci: Iztok Mlakar, Gregor Zorc, **Doroteja Nadrah** in Urška Taufer. / Foto: Nada Žgank